

25. Piet Smulders, burgemeester van Someren

Vermoord door de Sicherheitsdienst van de NSB.

‘Ga maar mee vader, anders schieten ze u nog dood’. Dit zijn de laatste woorden die Sjef Smulders, de 18 jarige zoon van burgemeester Piet Smulders tegen zijn vader zei toen hij vertrok in de nacht van 14 op 15 augustus 1944. Kort daarna werd hij dood geschoten. Sjef Smulders, die inmiddels is gestorven, heeft heel zijn leven moeten worstelen met deze tragedie. Zijn beide dochters, Marjon en Noortje Smulders, hebben onlangs een boek over hem geschreven.

Welke rol speelde Piet Smulders tijdens de oorlog?

Piet Smulders (1895 -1944) was de oudste zoon van Antonius Smulders, die tot 2 april 1927 burgemeester van Oost- West- en Middelbeers was. Piet was gedurende de oorlog burgemeester van Someren. Een vergelijkbaar dorp als de Beerzen maar met meer inwoners. Ongeveer 7000 in 1940. Piet had een hartgrondige hekel aan de Duitsers. Hij gaf daar te pas en te onpas blijk

van. Zo stelde hij het gemeentehuis beschikbaar om daar valse papieren, distributiebonnen en ‘Ausweize’ te vervaardigen. Mensen werden vanuit het gemeentehuis gewaarschuwd als er razzia’s gehouden zouden worden. Hij had met zijn gedwongen functioneren in dienst van de bezetter de grootste moeite en verzocht de Minister van Binnenlandse Zaken om hem ontslag te verlenen als burgemeester. Daar is waarschijnlijk vanuit het ministerie geen reactie opgekomen.

Aanslagen door het verzet.

Toen het verzet in Someren aanslagen pleegde op de collaborateurs die samenwerkten met de Duitsers, wist Piet Smulders dat hij ter verantwoording geroepen zou worden en dook onder bij zijn zus in Middelbeers. Aan het onderduikersleven bij zijn zus kon hij maar moeilijk wennen en toen zijn plaatsvervanger in Someren in de problemen kwam ging hij terug. Daar werd hij door de Duitsers opgepakt en op transport gezet naar Zeeland met nog 10 andere dorpsgenoten. Om te werken aan de kustverdediging. Hij heeft daar zes weken moeten werken. Hij saboteerde zijn werkzaamheden zoveel hij maar kon. Na zes weken mocht hij naar huis en was voor hem de kous af, dacht hij, en nam het burgemeesterschap in Someren weer op.

De “Silbertanne Acties”

Het verzet pleegde steeds nieuwe aanslagen en voor de Duitser was de maat vol. Zij kregen er steeds meer problemen mee en het frustreerde de bezetter behoorlijk. Zij verzonden vergeldingsmaatregelen. Verraders, hoofdzakelijk NSB'ers werden ingeschakeld. Zij kregen van de commandant van de SD (sicherheidsdienst) in Brabant opdracht om lijsten met namen samen te stellen van personen, die in aanmerking zouden kunnen komen om vermoord te worden. Vanaf 1943 vonden er dan ook regelmatig her en der moordaanslagen plaats. Ook wel de “Silbertanne Acties” genoemd. Via een N.S.B. kroegbaas uit Asten kreeg de SD een lijst met namen waarop ook burgemeester Piet Smulders uit Someren stond.

De moord op burgemeester Piet Smulders op 15 augustus 1944

In de nacht van 14 op 15 augustus 1944 werd Piet Smulders van zijn bed gelicht. Nederlandse SS'ers in uniform stonden voor zijn deur en hij moest instappen in een auto waarin al een paar mensen zaten. Ze zeiden dat ze naar Vucht gingen voor een verhoor. Maar ze gingen de andere kant uit. Omdat ze met z'n achten in de auto zaten, zes die opgepakt waren en twee SS'ers, deed de chauffeur halverwege bij een verlaten stuk weg voorkomen alsof hij panne had. De auto was te zwaar beladen. Ze moesten uitstappen en in het licht van de koplampen gaan staan. De SS'ers begonnen meteen te schieten. Vijf van de zes werden vermoord. Alleen Frans Eijsbouts, die ook was opgepakt en een vriend was van Piet Smulders overleefde de aanslag. Hij werd door een schot in zijn arm geraakt en liet zich in de leegstaande sloot vallen en deed alsof hij dood was. Hij hoorde een SS'er nog zeggen: 'geef hem een nekschot'. Maar die andere SS'er riep terug: 'dat hoeft niet; hij is al dood'. Frans Eijsbouts voelde na deze moordactie wel aan dat hij als enige overlevende van deze actie zijn leven in Someren/Asten niet meer zeker was en vluchtte naar Rotterdam. Hij is daar ondergedoken en heeft daar de hele hongerwinter mee moeten maken. Na de oorlog heeft Frans Eijsbouts van deze actie uitgebreid verslag kunnen doen. Zo kwamen ze erachter wie die Nederlandse SS'ers waren. Na de oorlog werden ze opgepakt en ter dood veroordeeld. Koningin Wilhelmina heeft de doodstraf later omgezet in een levenslange gevangenisstraf.

Bron: De Beerzen in Oorlogstijd 1940-1945